

Брати Грімм

“Лані Метеліца”

Презентація Дорох І.В. – учителя зарубіжжя

Jelenka

З історії написання

«Пані Метелиця» (нім. «*Frau Holle*», відома також як «*Фрау Гульда*» чи «*Фрау Голле*») – казка братів Грімм про чарівницю з колодязя, що винагороджує працелюбну дівчину і карає ліниву. Казку склав німецький народ, але записали й обробили її німецькі вчені зі слів Генрієтти Доротеї Вайлд, яка 1825 року вийшла заміж за Вільгельма Грімма.

У Гессені та за його межами досі побутує вислів, який використовують у сніжну погоду – «Гульда стелить ліжко», оскільки вона розпушує постіль, через що йде сніг з небес.

Літературознавча довідка

Жанр: народна казка

Різнovid: чарівно-побутова (фантастичний вимисел: чарівний колодязь, пані Метелиця, незвичайні перини, золотий та смоляний дощ; зображене повсякденне життя людей, сімейні стосунки, побут).

Тема: історія про те, як зло було покаране, а добро, милосердя і працелюбність - щедро нагороджені.

Ідея: уславлення любові до праці та осуд лінощів і неробства, жорстокого ставлення до близьких людей.

Казка побудована на основі антитези (протиставлення).

Антитеза – різке протиставлення героїв, ситуацій, характерів, душевних або природних станів тощо.

Яка неня, така й доня

Жила на світі одна вдова і мала вона дві доньки...

Пасербиця

вродлива й роботяща

«мусила виконувати всю хатню роботу, була попелюшкою в домі»

«щодня сиділа при дорозі край криниці й пряла доти, доки їй нитка не прорізала пальці до крові»

Рідна донька

погана й ледача

А чим займалась рідна донька?

За що ж вдова любила цю ледащицю?

Біда біду накликає

Одного разу пасербиця «так порізала ниткою пальці, що кров'ю залило увесь починок. Вона схилилась над криницею, щоб вимити починок, а він вислизнув із рук і впав у криницю».

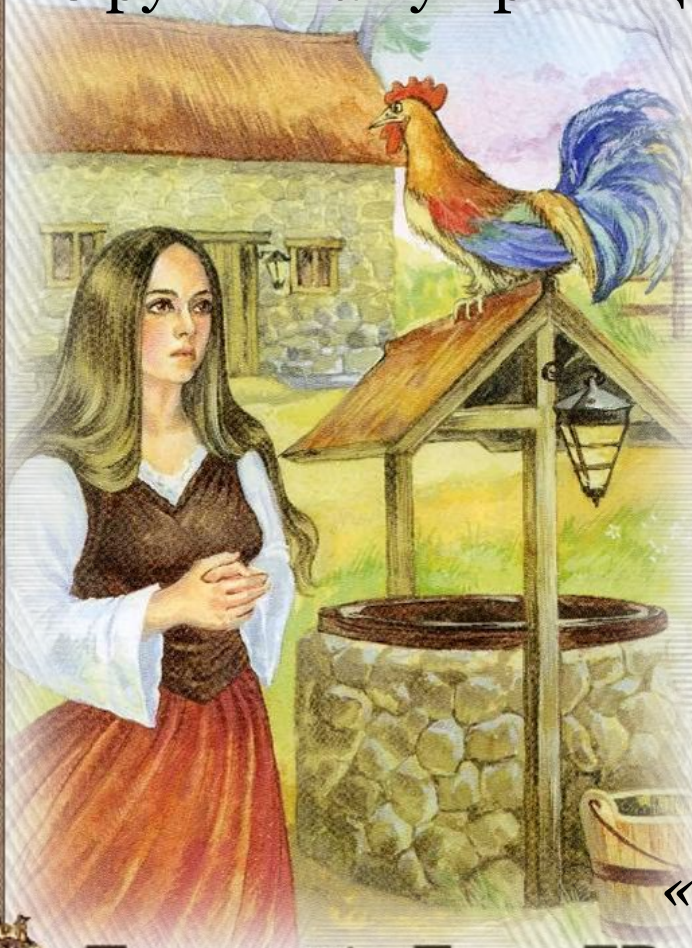
Якою ж була реакція вдови на нещастя пасербиці?

Почала лаяти її на всі заставки,
сказала: «Уміла вкинути починок,
то зараз же лизь і дістань його».

Вдова фактично відправила пасербицю на вірну смерть.

Як можна було допомогти дівчині?

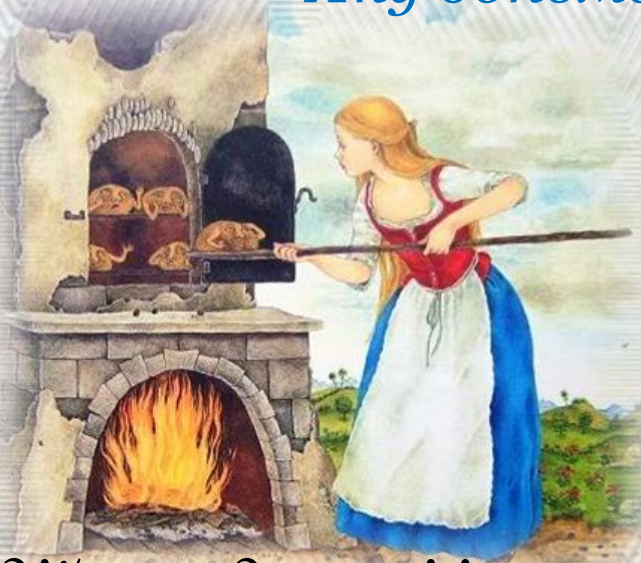
«Лаяти на всі заставки» – дуже сварити

Хто скоро допоміг, той двічі допоміг

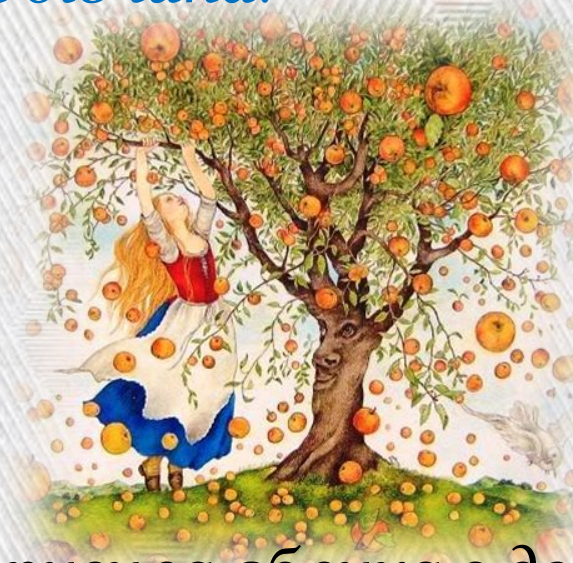
«З великого жалю й страху» дівчина стрибнула в криницю.
(Здавна криниця вважалася переходом з одного світу в інший).
Вона опинилася на чудовій луці, де зустріла піч та яблуньку,
які потребували допомоги.

Яку допомогу надала їм дівчина?

*Підійшла до печі і лопатою
повитягала весь хліб.*

Лука - рівна місцевість, вкрита трав'янистою рослинністю.

*Струсила яблука з дерева
і згорнула їх на купу.*

Презентація Дорох І.В. – учителя зарубіжної літератури ЗШ І-ІІ ступенів №20 м. Вінниці.

Світ не без добрих людей

Підійшовши до невеличкої хатинки, пасербиця побачила стареньку бабусю, яка її надзвичайно вразила.

«В неї стирчали такі великі зуби, що дівчина хотіла тікати».

Чому ж дівчина вирішила залишитися у дивної бабусі?

Звертаючись до дівчини, старенька назвала її «любою дитиною», запропонувала житло, роботу, яка для неї була легкою і звичною.

«Найкраще дбай про постіль, стели якнайстаранніше та добре вибивай подушки, щоб пір'я летіло, – тоді на світі йтиме сніг, бо я – пані Метелиця.»

Презентація Дорох І.В. – учителя зарубіжної літератури ЗШ І-ІІ ступенів №20 м. Вінниці.

Добре роби – добре й буде

Чим дівчина завоювала прихильність пані Метелиці?

«Негайно стала до роботи»   *«У всьому догоджала старій»*

«Збивала її подушки так сильно, що аж пір'я летіло, наче сніжинки».

Жилося їй у пані Метелиці дуже добре.

*«Вона ніколи не чула від неї лихого слова
і щодня їла смажене й пряжене».*

За добро добром і платять

Пробула дівчина певний час у старої та й засумувала за домівкою. Незважаючи на те, що у пані Метелиці їй жилося краще, вона хотіла повернутися до рідної хати.

Як до бажання дівчини повернутися додому поставилася пані Метелиця?

Пані Метелиці сподобалася туга дівчини за рідним краєм, вона сама провела її нагору до великої брами. Коли дівчина ступила на поріг, на неї линув золотий дощ.

«Це тобі за те, що ти у всьому старанна була», – сказала стара і віддала їй також починок, що впав у колодязь.

Золотий дощ - символ матеріального благополуччя і багатства, нагорода за самовіддану, добросовісну працю.

Чарівниця Пані Метелиця в цій казці виступає в якості Долі.

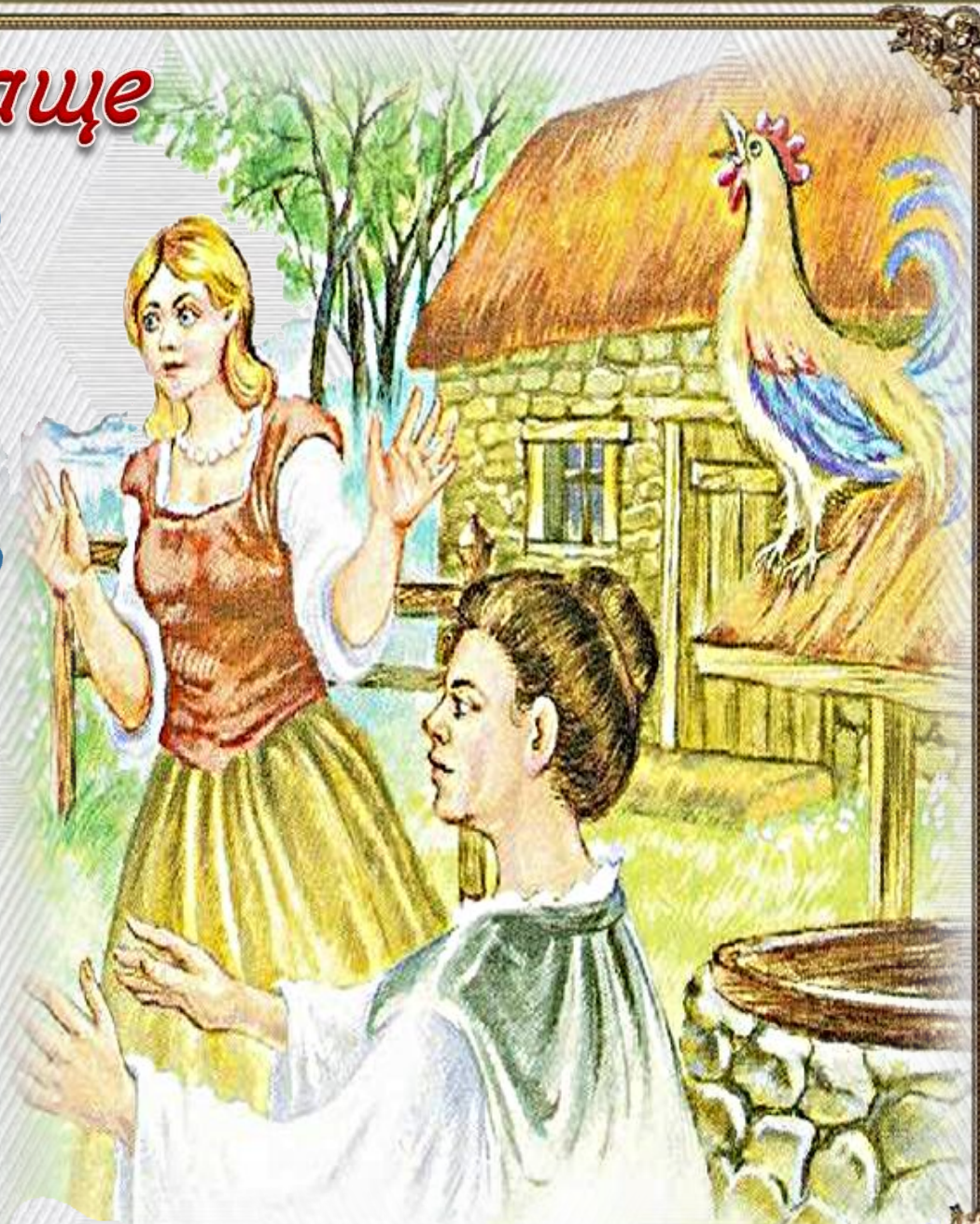

Скрізь добре, а вдова найкраще

«А щойно вона ввійшла в двір, півень злетів на цямрину і заспівав:
Кукуріку, кукуріку!
Наша дівчина іде,
на ній золота без ліку».

«Увійшла дівчина до хати, а мачуха й сестра, побачивши на ній золото, зраділи, не знають, де й посадити».

Як ви гадаєте, чим була викликана така радісна зустріч з боку півника і з боку мачухи та її рідної дочки?

У всякої Федорки свої одговорки

Позаздрила вдова пасербиці. Відправила вона свою ледарку до криниці прясти. А та вколола собі пальця, всунувши руку в густий терен, кинула починок у колодязь і сама стрибнула туди.

Чому ж дівчина не допомогда ні пічці, ні яблунці?

«Тільки мені й охоти бруднитися біля тебе!»

«От не мала роботи! Ще якесь яблуко на голову мені впаде!»

Презентація Дорох І.В. – учителя зарубіжної літератури ЗШ І-ІІ ступенів №20 м. Вінниці.

Хліб не вода з неба — працювати треба

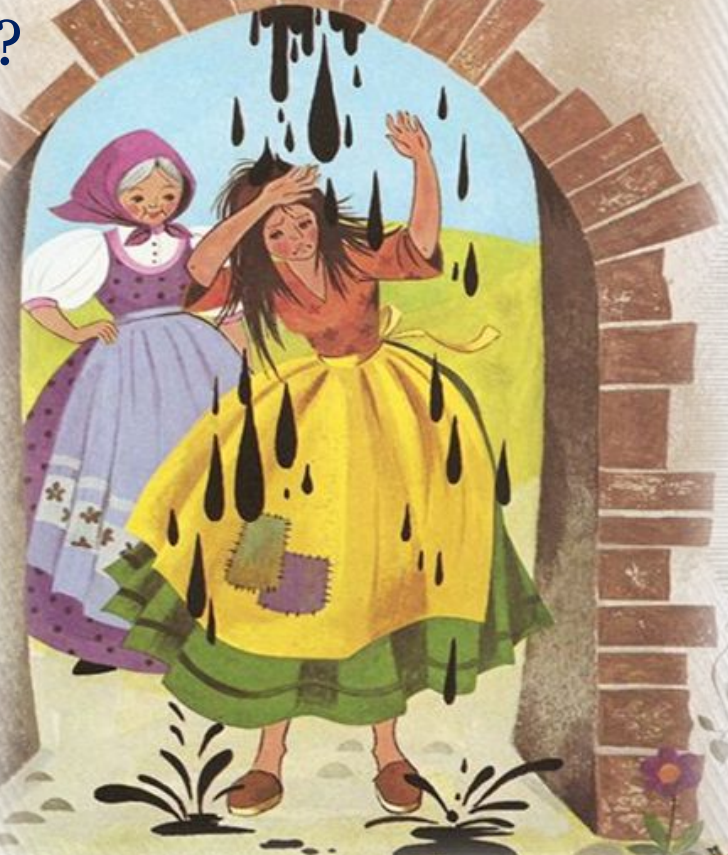
Побачивши пані Метелицю, ледащиця не злякалася її зубів, бо вже чула про них. Вона відразу найнялася до неї на роботу, бо думала тільки про золото, яке та їй подарує. Але надовго у пані Метелиці дівчина не залишилася. Як ви гадаєте, чому?

Першого дня вона дуже старалася,
другого — почала лінуватися,
третього — навіть встати вранці не захотіла.

«Це скоро набридло старій, і вона сказала ледащиці, що її служба скінчилася».

Пані Метелиця привела дівчину до брами.
Коли ледащиця ступила на поріг, на неї перекинувся великий казан смоли.

Добре ім'я краще багатства

«І прийшла ледащиця додому, вся вкрита смолою, а півень, побачивши її, злетів на цямрину і загорлав:

Кукуріку, кукуріку!
Наша ледащиця йде,
що брудна буде довіку!»

Дош із смоли, чорний дош – це негативна оцінка людини, яка хоче бути багатою і успішною, але не бажає трудитися, дбає лише про себе.

«І справді, смола так пристала до ледащиці, що не відмилася, скільки вона жила на світі.

Є така приказка: “Посієш вчинок – пожнеш звичку, посієш звичку – пожнеш характер, посієш характер – пожнеш долю”.

